

Registratienummer:	BI09.00991	Portefeuillehouder:	J. Boskeljon
Van afdeling:	SBH	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen: Gemeentelijk Rioleringsplan 2009 - 2013	
Behandelend ambtenaar:	A.C. Bakker		
Telefoonnummer:	67 89 13		
E-mail adres:	abakker@denhelder.nl		
Onderwerp:	Voorstel tot vaststelling van het vierde Gemeente Rioleringsplan voor de planperiode 2009 - 2013 en de daarbij behorende kostendekking.		

Gevraagd besluit:

- Het vierde gemeentelijk rioleringsplan(GRP-4) vast te stellen voor de planperiode 2009 -2013
- Het rioolrecht – conform het huidige beleid- ingaande 2010 tot en met 2019 jaarlijks te verhogen met 2,5 %, vermeerderd met de geldende inflatiecorrecties

Inleiding en aanleiding

Met ingang van 1 januari 2008 is de Wet gemeentelijke watertaken in werking getreden. Deze wet is een wijzigingswet: de Gemeentewet, de Wet op de waterhuishouding en de Wet milieubeheer zijn gewijzigd in verband met de introductie van nieuwe zorgplichten van de gemeente.

Iedere gemeente heeft met ingang van 2008 een drietal, wettelijk verplichte, gemeentelijke watertaken, te weten de zorgplicht voor:

- het inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater;
- het inzamelen, transport en verwerking van hemelwater;
- afvoer van overtollig grondwater.

In dit vierde gemeentelijk rioleringsplan (GRP-4) van Den Helder is weergegeven hoe de gemeente invulling wil geven aan genoemde zorgtaken in de planperiode 2009-2013.

De leidingstelsels, die moeten zorgen voor de afvoer van stedelijk afvalwater, hemelwater en overtollig grondwater vertegenwoordigen samen met de overige infrastructuur een aanzienlijk kapitaal.

Beleidsafwegingen die te maken hebben met de kwaliteit van onze woon- en leefomgeving hebben direct invloed op de invulling van de gemeentelijk watertaken.

Het gemeentelijk rioleringsplan is aangewezen als wettelijk instrument om hier op transparante wijze invulling aan te geven.

Het opstellen van een vierde gemeentelijk rioleringsplan is noodzakelijk omdat de planperiode van het derde gemeentelijk rioleringsplan is verstreken en omdat genoemde wetswijziging actualisatie noodzakelijk maakte.

Uiteraard worden in dit vierde gemeentelijk rioleringsplan de onderzoeksactiviteiten en de getroffen maatregelen geëvalueerd uit de planperiode van het vorige (derde) rioleringsplan.

Beoogd resultaat

Tot 1 januari 2008 was er alleen de gecombineerde zorgtaak voor het inzamelen van stedelijk afvalwater en hemelwater die zijn wettelijke basis vond in de Wet milieubeheer (Wm. Art.10.33). Met het in werking treden van de Wet gemeentelijke watertaken en de daaruit voortkomende taakverbredingen worden de (wettelijke) mogelijkheden verruimd. Hierdoor kan beter worden ingespeeld op:

- de mogelijke effecten van de klimaatomslog (wateroverlast)
- het behoudens inzamelen en transporteren ook verwerken van hemelwater
- eventuele grondwaterproblemen in bebouwd gebied.

Het nieuwe - verbrede -gemeentelijk rioleringsplan 2009 -2013 voor Den Helder gaat voor het eerst in op deze gemeentelijke watertaken.

Kader

Het kader wordt gevormd door het in werking treden op 1-1-2008 van de Wet gemeentelijke watertaken. Het opstellen van het vierde gemeentelijk rioleringsplan noodzakelijk omdat de planperiode van het derde gemeentelijk rioleringsplan is verstreken.

Financiële consequenties

De dekking van de lasten vindt in 2009 nog plaats uit het rioolrecht. Vanaf 2010 wordt de nieuwe rioolheffing ingevoerd. Daarmee zullen ook de kosten voor de zorgplicht voor afvoer van grondwater, bij de burgers en bedrijven worden verhaald. In 2009 is dat nog niet het geval, hetgeen betekent dat eventuele kosten voor de grondwatertaak nog niet in de heffing kunnen worden meegenomen. De aanleg van nieuwe riolering wordt bekostigd uit de grondexploitatie.

Voor de berekening van een kostendekkend rioolrecht over de gehele cyclus van 60 jaar (€ 376 miljoen euro) zijn een tweetal varianten doorerekend met behulp van de contante waarde methode, een rentevoet van 4,5 % en een inflatie van 3 %.

1. Een directe invoering van een kostendekkend riooltarief voor de lange termijn. Dit tarief bedraagt dan €197,- (prijspeil 2008) per heffingseenheid met ingang van 2009 en moet jaarlijks verhoogd worden met de geldende inflatiecorrectie.
2. Een getrapte verhoging – overeenkomstig het huidige beleid- tot 2019. Bij een jaarlijkse stijging van het rioolrecht met 2,5% wordt in 2019 een kostendekkend niveau bereikt van € 201,31 per heffingseenheid. Ook bij deze variant dient het tarief jaarlijks verhoogd te worden met de geldende inflatiecorrectie

De tweede variant is een voortzetting van het huidige beleid om het tarief geleidelijk te verhogen. Op dit moment is de jaarlijkse extra verhoging 4,2%; met het huidige voorstel kan dit dalen tot 2,5%. Dat komt op korte termijn tegemoet aan de afspraak die de VNG met het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft gemaakt over beperking van de lastenstijging van de gemeentelijke belastingen.

In de berekeningen van het GRP wordt gezien de omvang van de bedragen, de looptijd en de voorziening die wordt gekweekt, gerekend met een netto contante waarde methode. Dat houdt in dat rekening moet worden gehouden met rentetoevoeging aan de voorziening voor rioolbeheer. Volgens het Bbv is dat toegestaan bij de vorming van voorzieningen, wanneer er een daarop aansluitend plan is gemaakt. Daarvan is hier sprake. Dit moet bij het vaststellen van dit plan ook worden verwerkt in de begroting.

Volgens het Bbv kunnen er ten aanzien van het product riolering drie reserves/voorzieningen worden onderscheiden:

- een egalisatiereserve voor het tarief;
- een voorziening voor onderhoud;
- een voorziening voor vervangingsinvesteringen.

Onze gemeente heeft tot nu toe één voorziening gehanteerd. Voorgesteld wordt om hier in de toekomst in de lijn van het Bbv mee om te gaan:

- bij een meer dan kostendekkende opbrengst (incl. BTW) wordt het meerdere verrekend met een nieuw in te stellen tariefsegalisatiereserve riolering;
- Het sparen voor groot onderhoud en vervangingsinvesteringen (deze liggen overigens dicht bij elkaar) in een voorziening vervangingsinvesteringen;
- het opnemen van het noodzakelijke achterstallige onderhoud (cf. het plan) in een voorziening onderhoud.

De stand van de huidige voorziening kan worden gebruikt om eerst de voorziening onderhoud te vullen (€ 111.000) en voor het saldo toe te delen aan de voorziening groot onderhoud/vervangingsinvesteringen.

Overigens is in de berekeningen, rekening gehouden met een bijdrage van € 35.000 aan het product schone straat wegens het voorkomen van met name bladvuil uit de goten om zodoende onderhoud en andere kosten aan het riool te voorkomen.

Bij het opstellen van het GRP is voor sommige posten nog rekening gehouden met de gegevens uit 2008. Afwijkingen met 2009 hebben een te verwaarlozen effect op dit plan.

Juridische consequenties

Met het vaststellen van dit plan wordt door de gemeente voldaan aan de wettelijke verplichte gemeentelijk watertaken, te weten de zorgplicht voor het stedelijk afvalwater, het inzamelen, transport en verwerking van hemelwater en de afvoer van overtollig grondwater.

Communicatie

Na vaststelling door de Raad wordt het plan toegezonden naar de provincie Noord-Holland en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Tevens zal een samenvatting van het plan met de belangrijkste onderdelen van het plan worden gepubliceerd op de gemeentelijke voorlichtingspagina.

Aanpak / uitvoering

In het gemeentelijk rioleringsplan zijn de kernpunten van onze ambities weergegeven voor de komende vijf jaar.

1. Uiterlijk 1 januari 2012 moeten de gemeentelijke watertaken beleidsmatig uitgewerkt zijn;
2. Uiterlijk 1 januari 2014 moeten de gemeentelijke watertaken geïntegreerd zijn in het beleid en het operationele beheer van de openbare ruimte;
3. Maatregelen in de vrijvervalriolering in het kader van het afvalwaterakkoord en gekoppeld aan het Waterplan zijn op schema.

De ambitie is om eind 2013 gemiddeld 75% van de doelen te hebben gerealiseerd.

De belangrijkste uitvoeringsactiviteiten in de planperiode zijn:

- a. Voortzetting van het bestaande vervangingsprogramma riolen in combinatie met het wegbeheer;
- b. Het rioolreinigingsprogramma moet structureel worden geïntensiveerd van 20 km naar 31 km;
- c. Uitvoering van het maatregelenprogramma naar aanleiding zoals vastgelegd in het afvalwaterakkoord 2008 met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
- d. Het voortzetten van het afkoppel- en infiltratieprogramma Binnen de linie Zuid/West. Tevens intensivering van de aanleg van een infiltratieriool met totaal 3.000 meter.

Ad 1: Uiterlijk 1 januari 2011 moeten de gemeentelijke watertaken beleidsmatig uitgewerkt zijn.

Met ingang van 1 januari 2008 zijn de gemeentelijke rioleringsstaken wettelijk verbreed tot drie gemeentelijke watertaken. Het GRP is als het richtinggevend beleidsinstrument aangewezen om de watertaken vorm te geven en om als kader te dienen voor de uitvoering van die taken. Een aantal zaken dient voor 1 januari 2012 uitgewerkt te worden, inclusief financiële implicaties en door de Raad vastgesteld:

- a. hemelwater- en grondwaterbeleid (2009);
- b. de opzet van een waterloket;
- c. beleid voor wateroverlast in de openbare ruimte, specificatie van de begrippen als acceptabele hinder, overlast en schade.
- d. Ook moet uiterlijk 1 januari 2010 een verordening voor de nieuwe rioolheffing zijn opgesteld, waarin problematiek van een gesplitste heffing en de heffingsgrondslag worden beschreven.

Ad 2.: Uiterlijk 1 januari 2014 moeten de gemeentelijke watertaken geïntegreerd zijn in het beleid en het operationele beheer van de openbare ruimte

Gemeentelijke watertaken moeten worden geïntegreerd in het beleid en het operationele beheer van de openbare ruimte. De afdeling Stadsbeheer is verantwoordelijk voor de beleid- en planvoorbereiding van de gemeentelijke watertaken en is tevens verantwoordelijk voor het beheer van de openbare ruimte. Dat betekent dat de uitvoeringsregie voor de watertaken ook bij de afdeling Stadsbeheer ligt.

Ad 3: Maatregelen in de vrijvervalriolering in het kader van het afvalwaterakkoord en gekoppeld aan het Waterplan zijn op schema.

De maatregelen in de vrijvervalriolering ter verbetering van het milieutechnisch functioneren zijn vastgelegd in de optimalisatiestudie afvalwatersysteem (OAS) Den Helder. De OAS is de basis voor de module "optimalisatie Kring Den Helder" in het afwaterakkoord tussen gemeente en Hoogheemraadschap. De samenwerking in de voorbereiding is intensief en moet leiden tot de realisatie van maatregelen in 2009/2010

Den Helder, 2 juni 2009

Burgemeester en Wethouders van Den Helder

ir. C.J. Vriesman , burgemeester

H. Raasing , secretaris